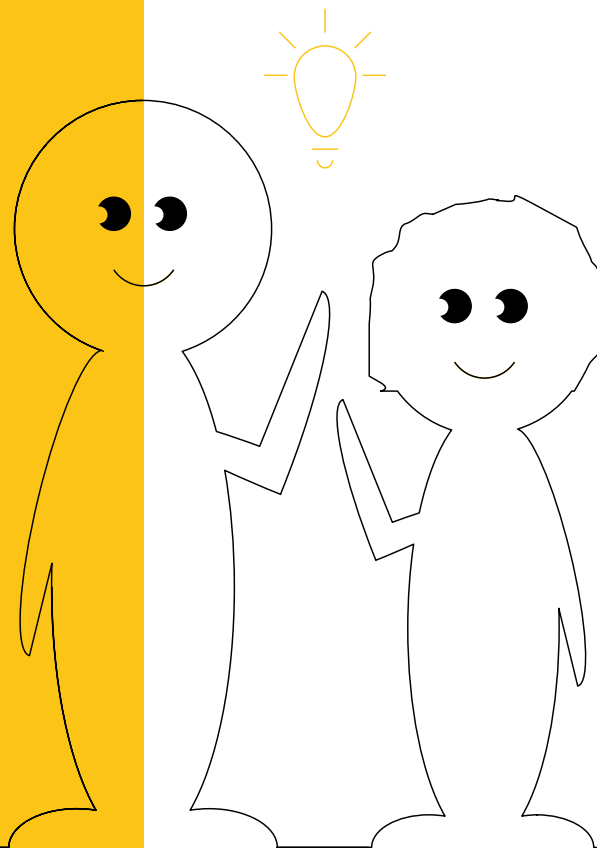
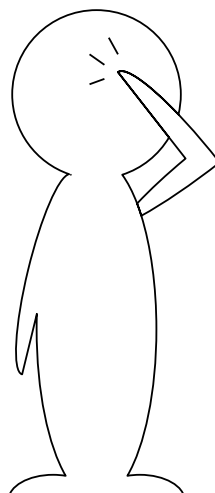
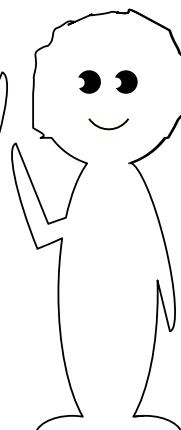
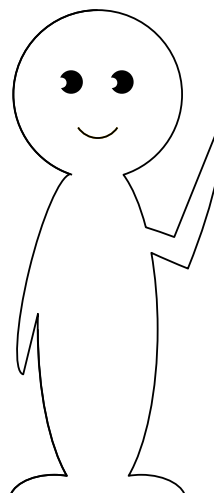
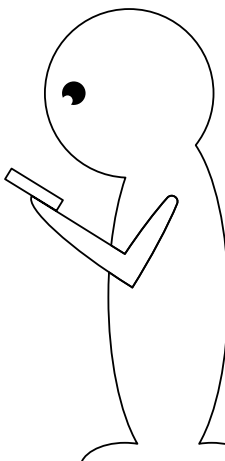
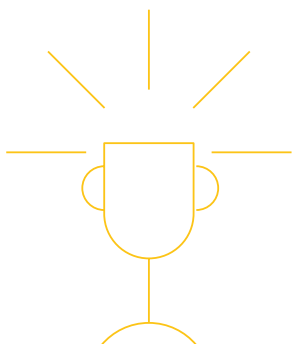

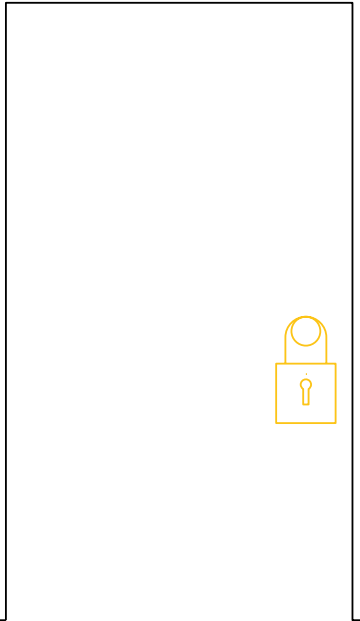
Rynek EscapeRoom **w Polsce**

RAPORT

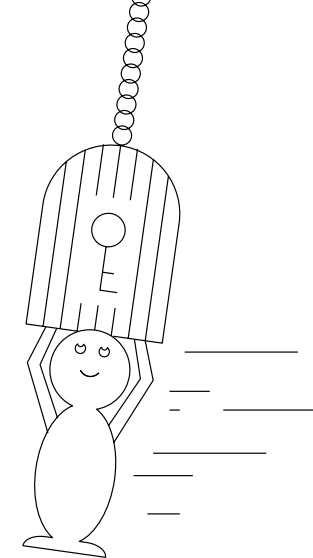
Wooow ale ta
branża escape
roomów jest
fascynująca!

Słowo wstępne

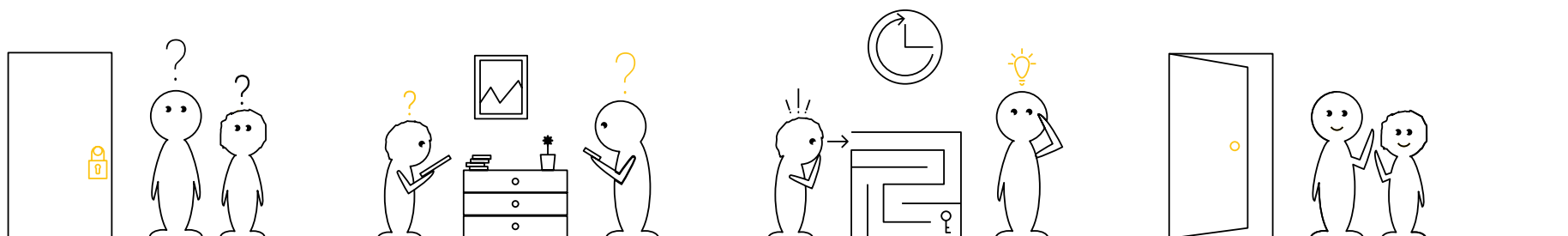
Escape roomy po raz pierwszy zawitały do Polski w 2014 roku i bardzo szybko zaczęły zyskiwać na popularności. Na fali tego zjawiska na przełomie 2014 i 2015 roku powstał nasz portal. Mijają więc 4 lata od kiedy zajmujemy się tą branżą, dogłębnie analizując jej trendy i rozwój. W tym czasie mieliśmy do czynienia z istnym rozkwitem pokoi zagadek w Polsce, którego skala jest ewenementem na skalę światową.

Szybki rozwój branży i duża dynamika zmian w niej zachodzących wymusza na nas stałe dopasowywanie się do panujących norm i definiowanie obserwowanych zjawisk. Dotąd wspieraliśmy konsumenta przez wprowadzenie różnych kategoryzacji pokoi, które pozwoliły stworzyć topologię branży i ułatwić dotarcie do odpowiednich treści. W raporcie przedstawiamy wnioski z analiz oraz szczegóły funkcjonowania branży w oparciu o te właśnie czynniki. Wybraliśmy najważniejsze zagadnienia oraz najciekawsze spostrzeżenia, na bazie których możemy podjąć dyskusję o stanie oraz przyszłości escape roomów w Polsce.

Co to jest Escape Room?

Escape room to rozrywka, w ramach której gracze zamykani są w specjalnie przygotowanych i zaadoptowanych pomieszczeniach, pełnych zagadek i zadań. Ich celem jest zwykle wydostanie się z pokoi przed upływem określonego czasu. Zabawa łączy elementy rozwiązywania zadań, współpracy i angażującej fabuły, na którą gracze mają aktywny wpływ. Nad całością czuwają mistrzowie gry, którzy pomagają i urozmaicają doświadczenia uczestników.

Rynek ER w Polsce

Historia rynku escape roomów

Nowy trend w rozrywce: łamigłówki, zadania analityczno-manualne wplecione w angażującą fabułę i realistyczną scenografię. Wciąż jeszcze z dala od uwagi mediów i nieco z boku rozrywkowego głównego nurtu rośnie gigantyczna siła, która zrzesza

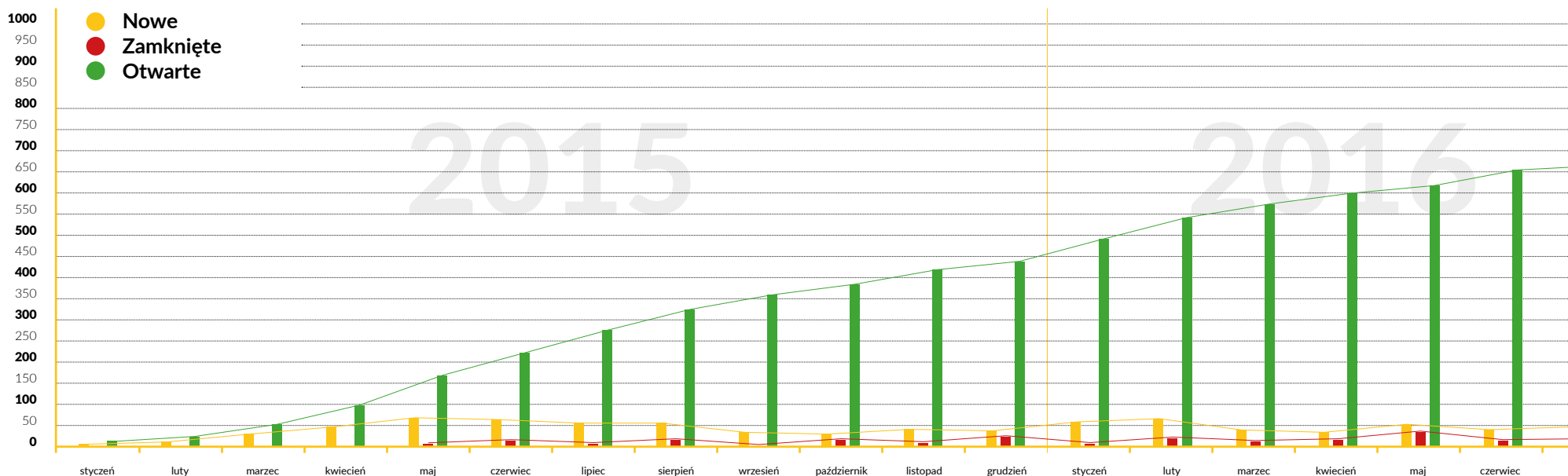
tysiące ludzi, a nawet tworzy nowy ruch turystyczny. Mowa tu o escape roomach, czyli tzw. „pokojach ucieczki”.

Geneza: Fort Boyard czy 8 bitów?

Jedni twierdzą, że wszystko zaczęło się od gier w stylu point-and-click. Inni fani tej rozrywki uważają, że escape roomy swoje korzenie mają dużo starsze i sięgają one słynnego, francuskiego programu „Fort Boyard”, który w latach '90 był niezwykle popularnym teletur-nikiem. Jako inspiracja wskazywany jest też inny program – mianowicie

brytyjski „The Crystal Maze”. Oba programy to rozpowszechnione na całym świecie formaty, w których uczestnicy wykonują misje, by zdobyć kolejne klucze potrzebne do otwarcia skarbca. Na ten koncept gry typu „wskaż i kliknij” po prostu się nałożyły. Tego typu gry pojawiły się już na 8-bitowych komputerach. Najbardziej legendarny tytuł to gra „Myst”, w której gracz wędruje między równoległymi światami i rozwiązuje zagadki zawarte w księgach. To ona zyskała jako pierwsza miano pioniera segmentu „escape-the-room”. W ten oto sposób, w głowach pasjonatów takich rozrywek zrodził się pomysł na ogólnodostępny, prawdziwy

escape room, który daje do wyboru nieskończoną ilość fabuł i zagadek. Za pionierów uważa się z informatyków z Doliny Krzemowej. W 2006 roku grupa informatyków zafascynowanych klimatami RPG stworzyła rzeczywistą rozgrywkę Origin, inspirowaną zagadkami zawartymi na kartach książek Agathy Christie. Stamtąd moda przeniosła się na Daleki Wschód, gdzie do dziś jest jednym z najsilniejszych trendów w rozrywce. o Europy escape roomy zawitały dopiero w obecnej dekadzie i od razu stały się hitem oraz nabrały współczesny wymiar - wcześniej były to głównie lokalne rozgrywki, a na Starym Kontynencie stały się

ekspozycjami stały się, komercyjnymi, rozsypanymi po centrach wielu miast. W Polsce pierwsze pokoje pojawiły się wiosną 2014 roku – pierwszy escape room został wtedy otwarty we Wrocławiu i był to Let Me Out – dwa pokoje zlokalizowane przy ulicy Odrzańskiej.

Technologiczna rewolucja i pokoje 3. generacji

Pierwsze pokoje często budowane były bardzo „chałupniczo”, w minimalnie zaadaptowanych do tego celu pokojach w prywatnych mieszkaniach. Większość zadań

opierała się wtedy na prostych zagadkach, łamigłówkach czy kodach, które trzeba złamać. Koszt budowy takich escape roomów wahał się wówczas pomiędzy 5 a 10 tys. zł. Jednak zabawa chwyciła do tego stopnia, że szybko pojawiły się pomysły na dużo bardziej angażujące fabuły, scenografie, które wymagały też zupełnie innych nakładów finansowych.

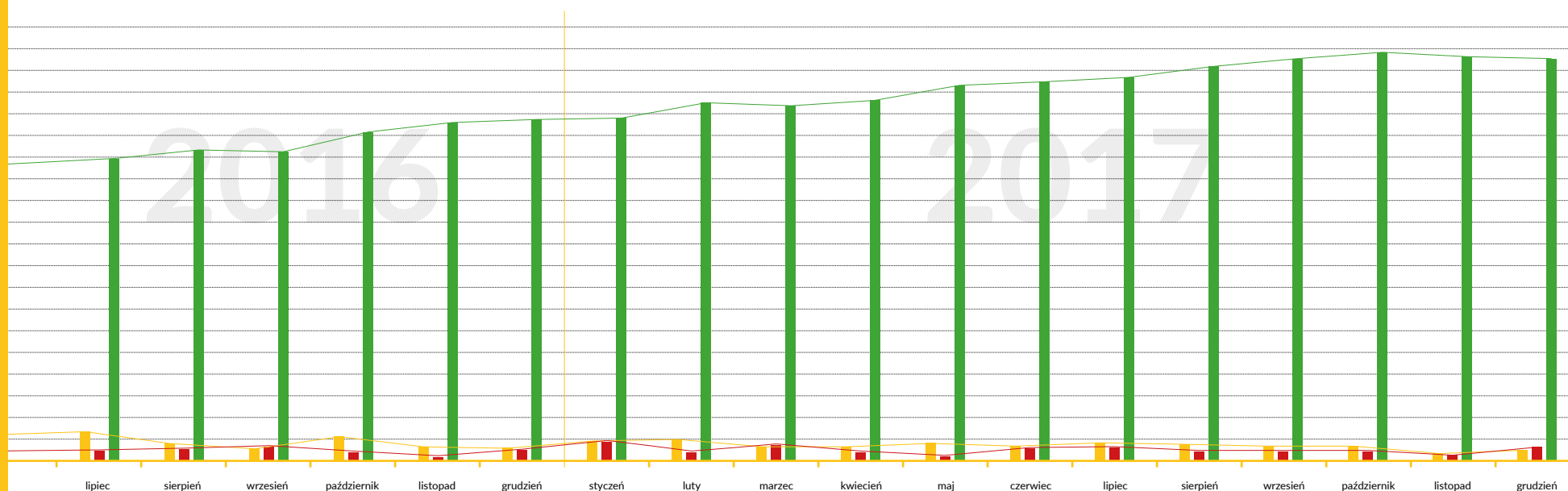
Nowoczesne pokoje 3. generacji w dobrym, światowym standardzie, często z wielopoziomą scenografią, efektami wizualnymi i dźwiękowymi, oryginalnymi rekwizytami albo ich wiernymi replikami, czy nawet aktorami to jakość, do której

branża dążyła od samego początku. Tego typu escape roomy dają pełne, bardzo realistyczne odczucia uczestnictwa w fabule oraz podróży w „czasie i przestrzeni”.

Dyscyplina sportowa?

Wraz z rozwojem oferty idzie rozwój pasjonatów escape roomów. Na początku często były to przypadkowe osoby, pasjonaci gier 8-bitowych, „Fortu Boyard”, turyście szukający atrakcji, czy po prostu goście, którzy przypadkowo natrafili na reklamę escape roomu. Z czasem jednak zaczęły powstawać stałe drużyny (2,4,6-osobowe), które regularnie trenują, podróżują

po miastach i krajach w poszukiwaniu nowych, escape roomowych wyzwań i przygód. Odpowiedzią na ten „sportowy ruch” było zorganizowanie przez markę Red Bull w marcu, 2017 roku w Budapeszcie pierwszych ogólnodostępnych zawodów w tej dyscyplinie. W Polsce zaś w październiku 2017 roku przy Hali Stulecia we Wrocławiu odbyły się pierwsze na świecie krajowe mistrzostwa w escape room, do których na pierwszym etapie zgłosiło się blisko 2000 uczestników, które miały swoje eliminacje lokalne w Gdańsku, Poznaniu, Warszawie, Wrocławiu oraz w Gliwicach i które zwróciły większą uwagę na ten trend w rozrywce.

Lockme jako element rynku ER

Na polskim rynku funkcjonuje, w zasadzie od samego początku, serwis Lockme, który stał dźwignią dla całej branży. Serwis skupia 95% escape roomów z całej Polski i jest narzędziem do ich przeglądania, rezerwowania i oceniania. Zdarzają się na rynku escape roomy, które 100% sprzedaży internetowej realizują właśnie poprzez ten serwis.

Nie tylko dla partnerów

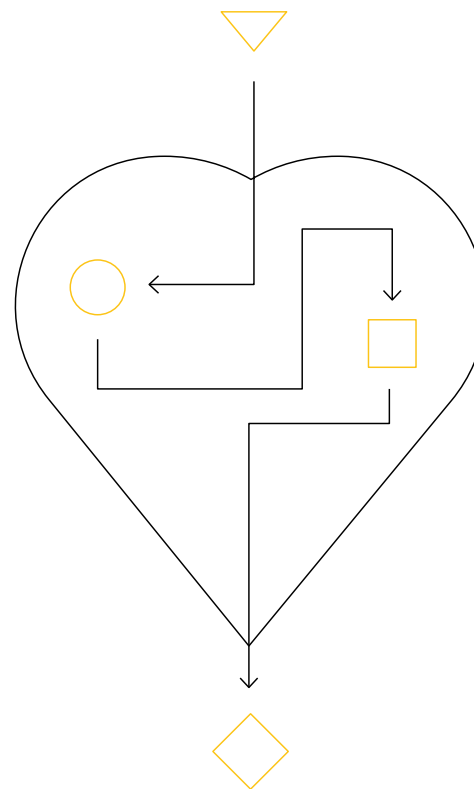
W grudniu 2014 roku dwóch pasjonatów pokoiów ucieczki z Polski, na co dzień zajmujących się budowaniem stron internetowych, Jakub Caban i Bartosz Idzikowski, opracowało specjalny algorytm i utworzyło serwis Lockme.pl – marketplace, który obecnie koncentruje u siebie ponad 95% rynku i umożliwia m.in. przeglądanie, rezerwowanie oraz ocenianie pokoiów z całego kraju.

Początkowo miało to być wyłącznie miejsce, w którym każdy pasjonat czy nowo zainteresowana osoba będzie mogła zapoznać się z ofertą escape roomów z całej Polski. Wraz z rozwojem rynku, złożonością oferty prowadzenie serwisu stało się jednak bardziej angażujące, a sam rynek stworzył mechanizmy biznesowe dla tego modelu. Misja pozostała jednak bez zmian – Lockme wciąż ma być miejscem dla całej branży, o jak największym zasięgu i możliwie najbardziej obiektywnym. Właściciele escape roomów, aby wzmocnić swoją promocję, mogą korzystać u nas z płatnych narzędzi, ale nie jest to warunek obecności w serwisie.

Lockme bywa nazywane startup-em, ale jest przy tym mocno niestandardowe. Firma jest finansowana wyłącznie sami, nie szuka inwestorów, a to pozwala zachować pełny wpływ na kształt i kierunek rozwoju. Na stałe w Locke pracują zaledwie trzy osoby, a to, gdzie brakuje kompetencji jest zlecane na zewnątrz. Szybko też okazało się, że rozwiązanie jest w branży pionierskie i niespotykane na zagranicznych, równie prężnych jak Polska rynkach.

Serce, czyli algorytm

Ten szeroki zasięg pozwala serwisowi realizować jego główny cel - wskazywanie użytkownikom dobrych escape roomów do odwiedzenia - aby ten cel zrealizować powstał specjalny algorytm pozycjonujący pokoje w rankingu. Bazuje on w głównej mierze na opiniach użytkowników, jednak nie jest to zwykłe przeliczenie średniej ocen. Całość jest bardziej skomplikowana, ma mocne podstawy matematyczne, a sam sposób działania jest z oczywistych powodów okryty tajemnicą - bierze on jednak pod uwagę doświadczenie użytkowników, treść opinii czy czas wystawienia opinii - i ten czas jest tu bardzo ważny.

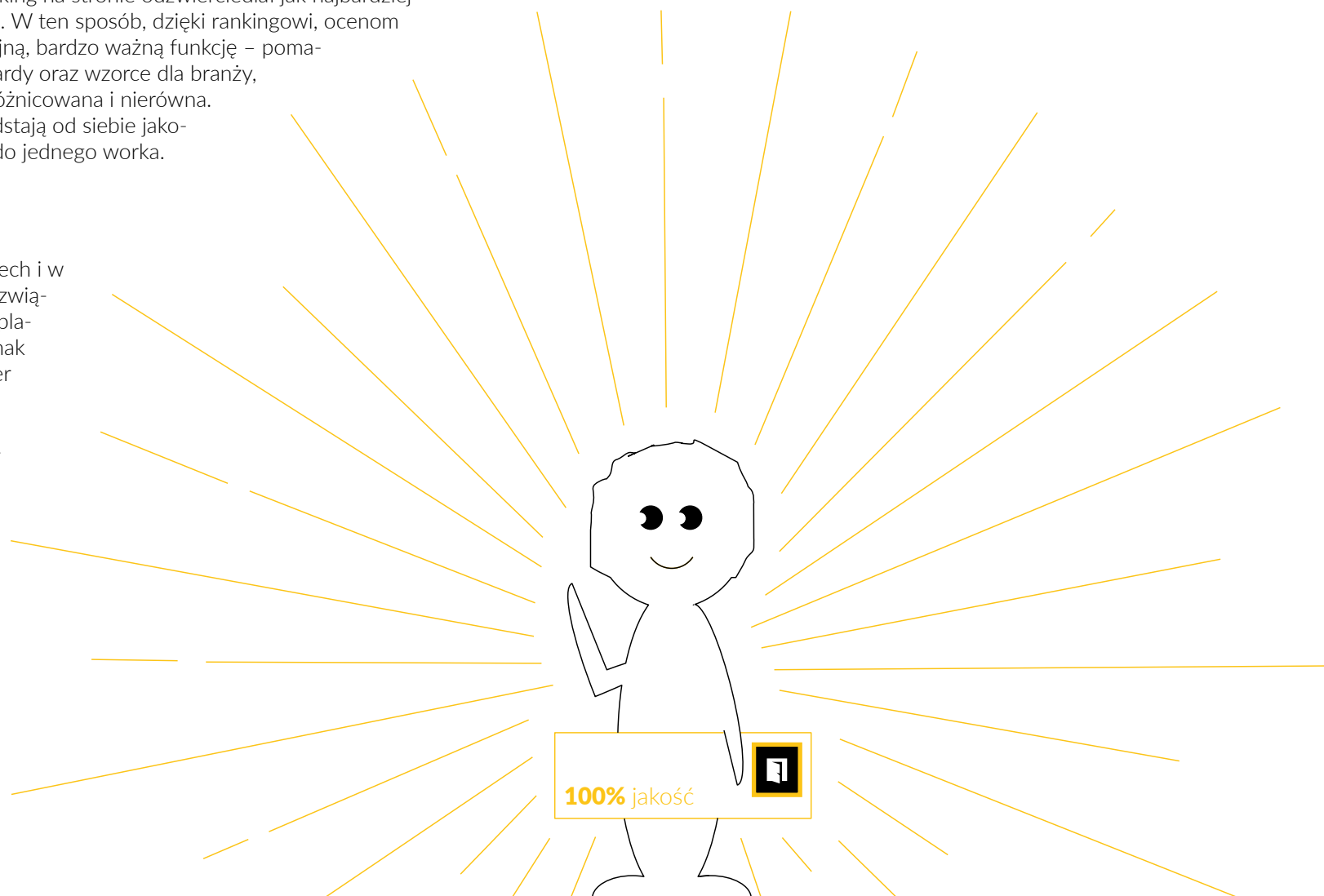

Standardy i wzorce jakościowe

Escape roomy to bardzo dynamiczna branża i pokoje cały czas się zmieniają. Lockme dąży do tego, aby ranking na stronie odzwierciedlał jak najbardziej aktualny stan na danym rynku. W ten sposób, dzięki rankingowi, ocenom i opiniom, realizuje swoją kolejną, bardzo ważną funkcję – pomaga określić i wyznaczyć standardy oraz wzorce dla branży, gdyż wciąż jest ona bardzo zróżnicowana i nierówna. Niektóre pokoje tak bardzo odstają od siebie jakościowo, że ciężko wrzucać je do jednego worka.

Kierunek: zachód

W kilku krajach, np. na Węgrzech i w Rosji, funkcjonują podobne rozwiązania pełniące funkcję marketplace-u dla escape roomów. Jednak ze względu na płatny charakter mają one znacznie mniejszy zasięg (na poziomie 40-60% rynku) i nie mają takiego przełożenia na rozwój branży. Model Lockme okazał się na tyle skuteczny i bezprecedensowy, że serwis rozpoczął ekspansję na zagraniczne rynki. 20 listopada 2017 roku w Niemczech, gdzie obecnie działają dokładnie 759 escape roomy, zadebiutował jako Lockme.de, zaś w grudniu uruchomiony został austriacki odpowiednik Lockme.at.

Aktualny rynek ER w Polsce

Polski rynek escape roomów należy do najszybciej rozwijających się w Europie i prawdopodobnie na Świecie. Sama liczba pokoi dostępnych dla graczy z roku na rok rośnie, cały czas wprowadzane są na rynek nowe i innowacyjne propozycje łamiące dotychczasowe standardy. W trendach biznesowych dostrzec można silnie postępującą profesjonalizację podejścia do działalności, która przekłada się na coraz większe budżety na pojedyncze pokoje i perspektywiczne planowanie rozwoju większych firm.

Jak można prowadzić escape room?

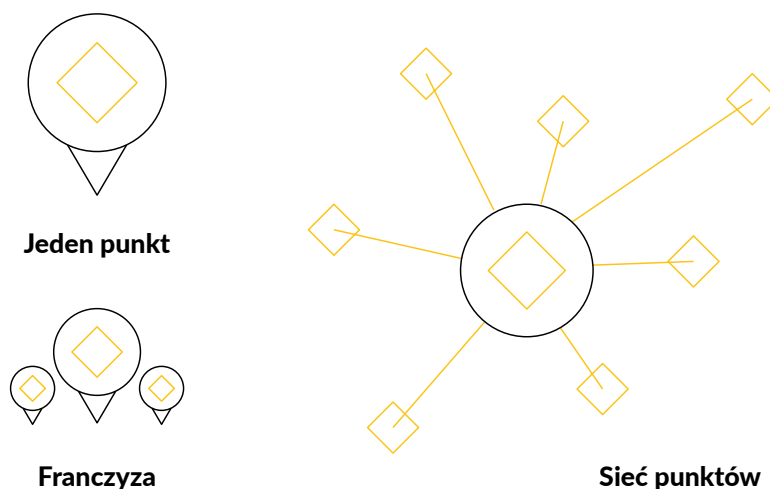
W Polsce dominują trzy sposoby prowadzenia działalności escape roomów: prowadzenie pojedynczego punktu, sieć franczyzowa oraz sieci pokoi. Najpopularniejszym jest cały czas prowadzenie przez właściciela pojedynczego punktu z jednym bądź kilkoma pokojami. Jest to naturalne podejście wywodzące się z pierwszych pokoi, które powstawały hobbystycznie i były często budowane niskim kosztem i obsługiwane przez samych właścicieli. Aktualnie coraz więcej punktów zatrudnia pracowników do obsługi klienta, co jest przejawem dobrej koniunktury na rynku.

Osoby pragnące prowadzić escape room, które same nie mają wystarczającego doświadczenia w budowaniu i prowadzeniu pokoi zagadek od początku istnienia escape roomów w Polsce mogą przyłączyć się do jednej z sieci franczyzowych. Aktualnie działa kilka dużych sieci franczyzowych, a wiele mniejszych punktów szuka możliwości rozwinięcia się właśnie poprzez nawiązanie współpracy franczyzowej.

Najmniej popularnym trendem jest prowadzenie wielu punktów escape roomowych w Polsce przez pojedynczego właściciela. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż pokoje oraz ich obsługa wymagają stałego nadzoru, co jest tym trudniejsze i bardziej pracochłonne, im bardziej rozrasta się sieć niefranczyzowa.

W 2017 roku wartość tego rynku - rozumiana jako kwota, którą klienci zostawili w escape roomach – wyniosła ok. 200 mln zł.

W 2017 roku do escape roomów wybrało się w Polsce ok. 4 133 000 osób

Usługi poboczne wokół rynku Escape Room

Escape roomy już dawno przestały być tylko pokojami z szafkami na kłódkę. Każdy element tworzenia pokoju przez instalację elektryczną po ostatni detal wyposażenia ma wpływ na grę i w profesjonalnym pokoju musi być dopracowany. To sprawiło, że wiele firm z różnych branż dostrzegło specyficzne potrzeby escape roomów i przygotowało specjalne oferty produktów i usług nastawionych na ten segment. W niektórych dziedzinach, jak scenografia czy elektronika powstały całe nowe firmy specjalizujące się tylko w usługach i produktach właśnie pod pokoje zagadek. Doświadczenia zdobyte na rodzimych ziemiach pozwalają polskim firmom stać się eksporterami towarów i usług escape roomowych na cały Świat.

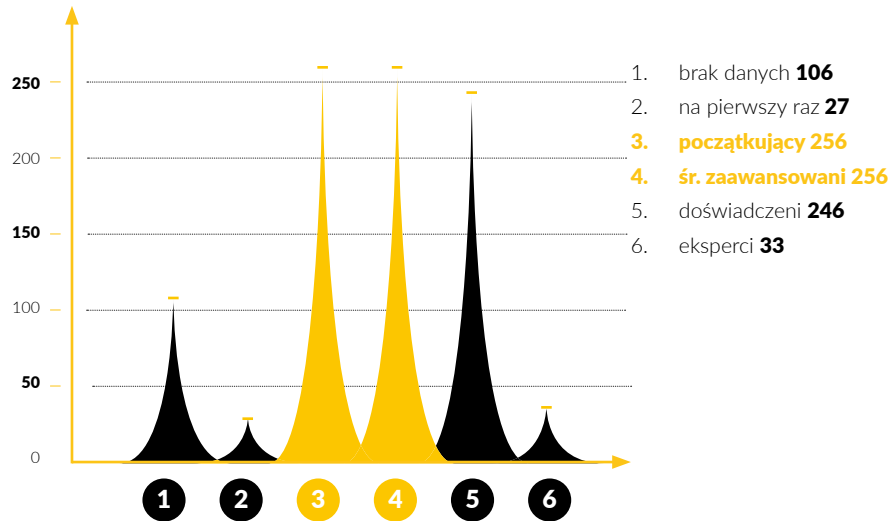

Warszawa	121	Inowrocław	2
Poznań	78	Bieruń	2
Kraków	62	Świecie	2
Wrocław	50	Kęty	2
Łódź	43	Jelenia Góra	2
Gdańsk	39	Brzeg	2
Katowice	35	Kłodzko	2
Szczecin	32	Chorzów	2
Bydgoszcz	29	Biała Podlaska	2
Toruń	23	Mława	2
Lublin	21	Września	2
Gdynia	17	Chłopy	2
Rybnik	16	Ostróda	2
Bielsko-Biała	14	Puławy	2
Białystok	13	Chojnice	2
Rzeszów	12	Belchatów	2
Gliwice	10	Piła	2
Sopot	9	Łeba	2
Zakopane	9	Nowy Targ	2
Olsztyn	9	Wadowice	2
Opole	9	Nowy Tomyśl	2
Płock	8	Lębork	2
Nowy Sącz	8	Rawicz	1
Dąbrowa Górnicza	8	Goczałkowice-Zdrój	1
Radom	7	Krotoszyn	1
Leszno	7	Kobylin	1
Częstochowa	7	Jedlina-Zdrój	1
Elbląg	6	Moszna	1
Koszalin	6	Wieliczka	1
Gorzów Wielkopolski	6	Pułtusk	1
Siedlce	6	Kobiór	1
Słupsk	6	Kąty Wrocławskie	1
Zory	6	Będzin	1
Zielona Góra	6	Pszczyna	1
Kielce	5	Kościan	1
Ostrów Wielkopolski	5	Kudowa Zdrój	1
Mielno	5	Świdnica	1
Sosnowiec	5	Giżycko	1
Głogów	5	Świętochłowice	1
Wrocław	5	Długopole-Zdrój	1
Tarnów	5	Olkusz	1
Legnica	5	Guciów	1
Karpacz	4	Suwałki	1
Bytom	4	Międzylesie	1
Kamienna Góra	4	Zielonka	1
Koziegłowy	4		
Grudziądz	4		
Wojkowice	4		
Radomsko	4		
Stargard	3		
Mikołajki	3		
Wodzisław Śląski	3		
Łomża	3		
Kalisz	3		
Złoty Stok	3		
Tarnowskie Góry	3		
Zabrze	3		
Wałbrzych	3		
Tczew	3		
Ławica	3		
Szczecinek	3		
Starogard Gdański	3		
Konin	3		
Białka Tatrzańska	3		
Racibórz	3		
Dziwnów	3		

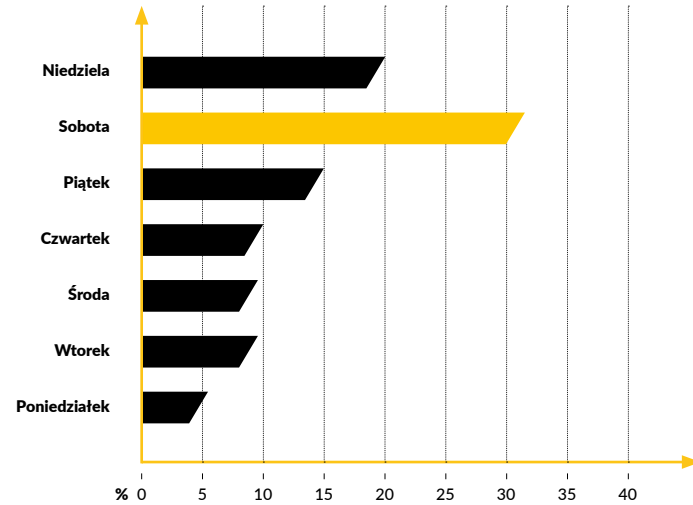

Ilość pokoi w danych miastach

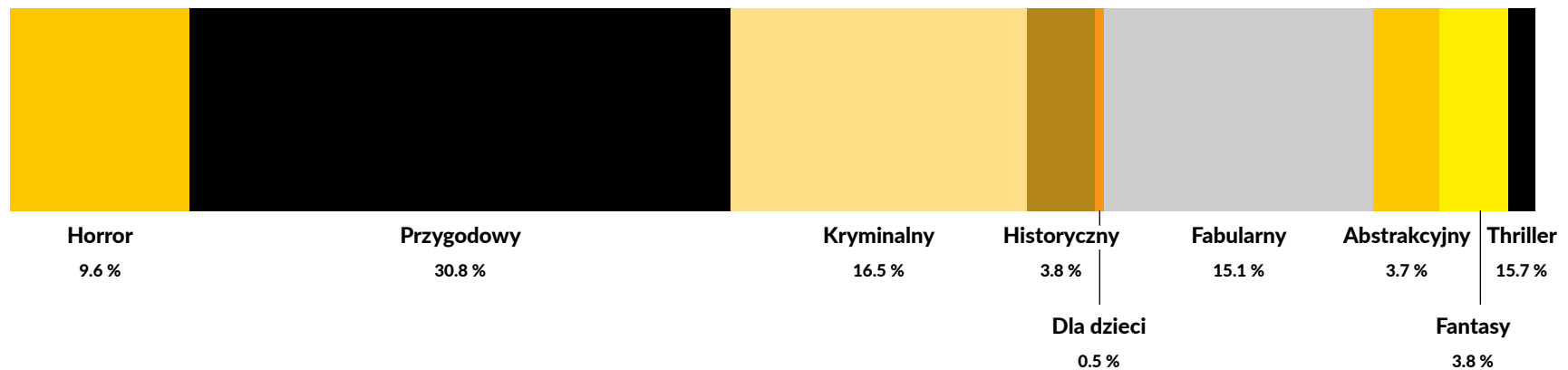
Ilość pokoi w danych opcjach trudności

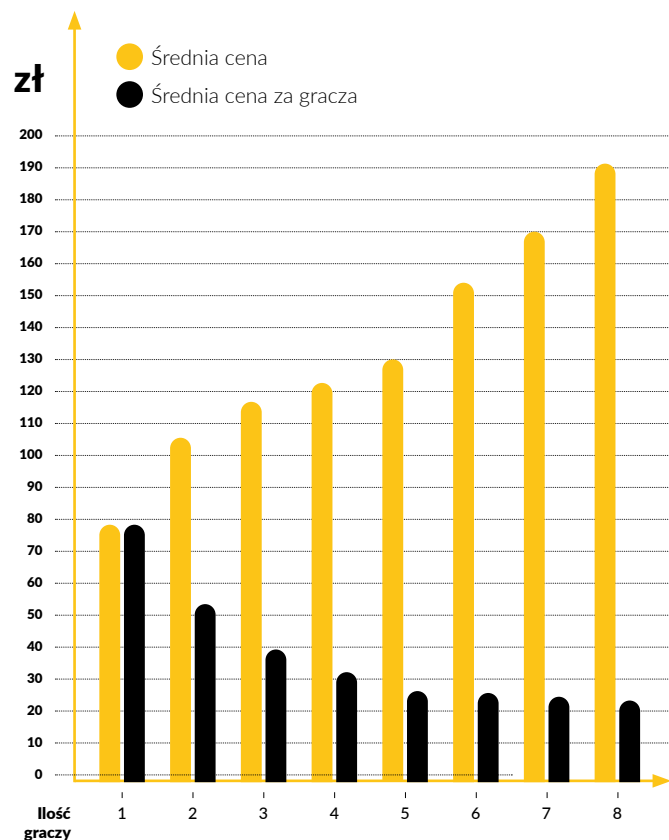
Kiedy ludzie chodzą do ER - dni tygodnia

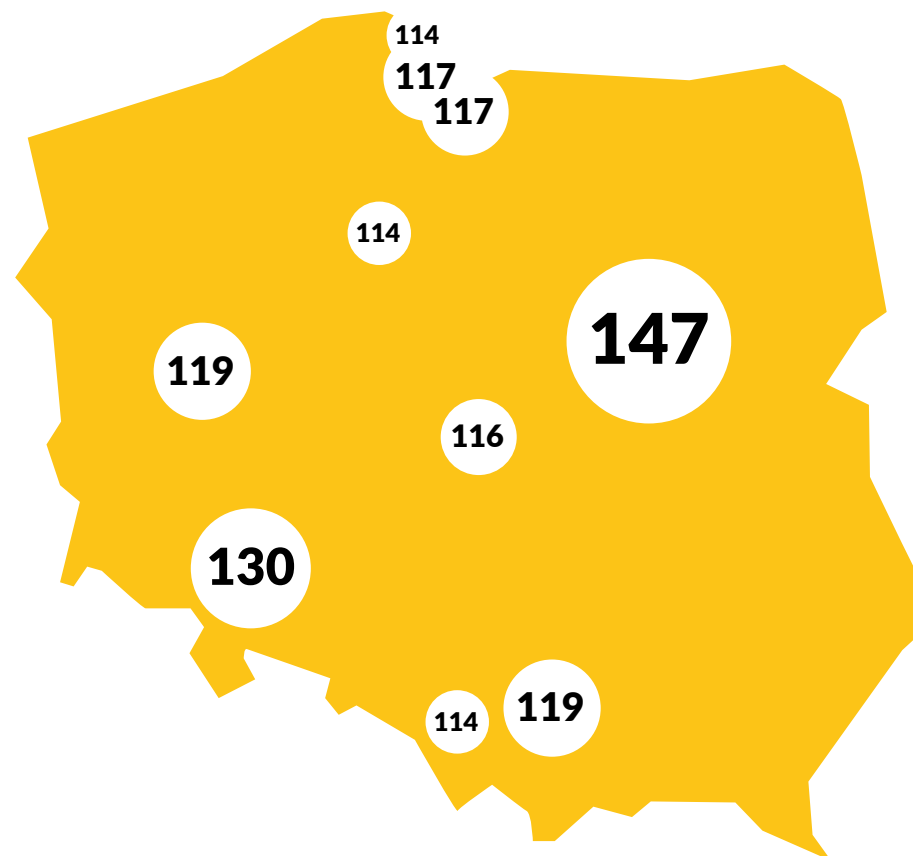
Najpopularniejsze kategorie - procentowo

Średnie ceny pokoi w Polsce od liczby osób

Średnie ceny pokoi w poszczególnych miastach (w złotych)

Warszawa	147.33
Wrocław	130.13
Kraków	119.47
Nowy Tomysl	119.31
Sopot	117.35
Gdańsk	117.07
Łódź	116.84
Bydgoszcz	114.78

Gdynia	114.22
Bielsko-Biała	113.95
Gliwice	113.58
Mielno	112.36
Szczecin	112.15
Zielona Góra	111.28
Poznań	111.05
Zakopane	109.68

Słupsk	107.93
Pszczyna	107.25
Rybnik	105.50
Olsztyn	105.48
Wałbrzych	104.94
Toruń	104.43
Katowice	103.41
Zabrze	103.20

Legnica	102.26
Sosnowiec	101.27
Chojnice	100.87
Inowrocław	100.00
Bytom	100.00
Tarnowskie Góry	100.00
Ostrzeszów	100.00
Złoty Stok	100.00

Kłodzko	99.99
Lublin	99.51
Kalisz	99.00
Śrem	99.00
Ławica	99.00
Radom	98.43
Wodzisław Śląski	98.03
Gorzów Wielkopolski	97.00

Bieruń	96.00
Rzeszów	93.29
Dąbrowa Górnicza	89.90
Chorzów	89.23
Żory	88.26
Jastrzębie-Zdrój	79.85
Rawicz	78.00

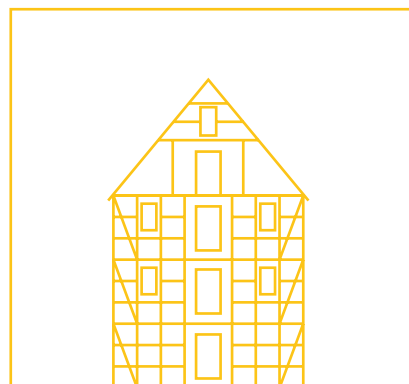
Regionalizmy w miastach

W ciągu ostatnich lat zwiedzaliśmy pokoje w większości Polski i mieliśmy okazję zaobserwować bardzo wyraźne trendy lokalne. Nie są one niczym dziwnym zważywszy na fakt, że firmy działające w danym regionie obsługują w głównej mierze tego samego klienta. Najbardziej wyraźne i godne opisanie dostrzegliśmy we Wrocławiu, Poznaniu, Bydgoszczy i Krakowie.

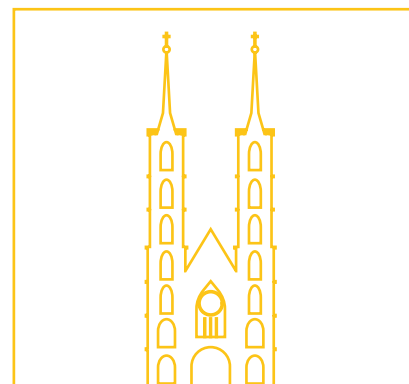
Poznań

Tak oto Poznań możemy nazwać stolicą escape roomowego horroru. Choć w tym mieście nie powstaje już aż tak wiele horrorowych pokoi, to z pewnością przoduje w ilości oraz często w jakości horrorowej przygody, która czeka na graczy.

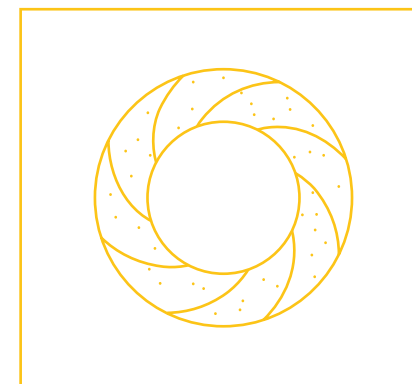
Bydgoszcz

Dla odmiany w Bydgoszczy zauważyliśmy wyraźny trend matematyczny. Zagadki, których zwykle unika się w pokojach (policz coś, wymyśl matematyczną regułę etc.) w tym mieście pojawiały się niemal w każdym pokoju. Okazuje się, że grupy odwiedzające pokoje wyrażały bezpośrednio zainteresowanie takimi zadaniami i wręcz ich oczekiwały.

Wrocław

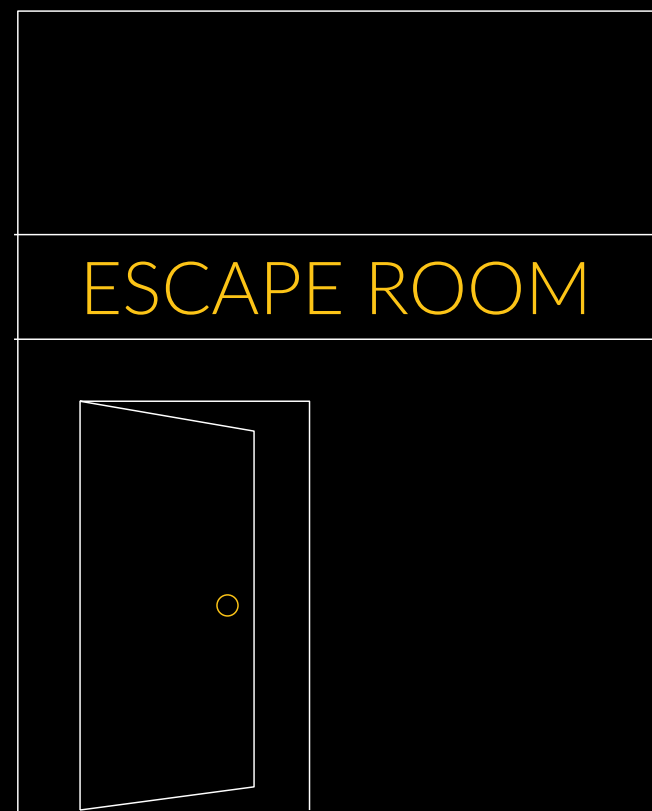
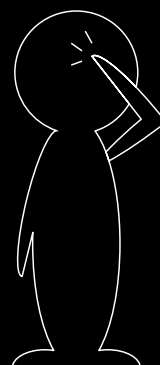
Za to Wrocław przoduje w poziomie trudności. Jeszcze rok temu było to miasto z największą liczbą bardzo trudnych pokoi, a wrocławskie środowisko graczy okazało się wymagające i szukające wyzwań. Ten trend trochę zelżał i pojawiło się więcej pokoi dla osób mniej doświadczonych, ale właściciele cały czas starają się dbać właśnie o klientów szukających wyzwań.

Kraków

Na drugiej stronie kompasu trudności znajduje się za to Kraków. Wyraźnie turystyczne miasto również w escape roomach stawia na lekką i przyjemną przygodę z dużym naciskiem na przeżycia, a mniejszym na stawianie wyzwań. Zostało to mocno docenione przez odwiedzających i poskutkowało dużym przyrostem dobrych pokoi nastawionych na zabawę.

Inne zastosowania ER

Escape roomy w służbie innych dziedzin

HR

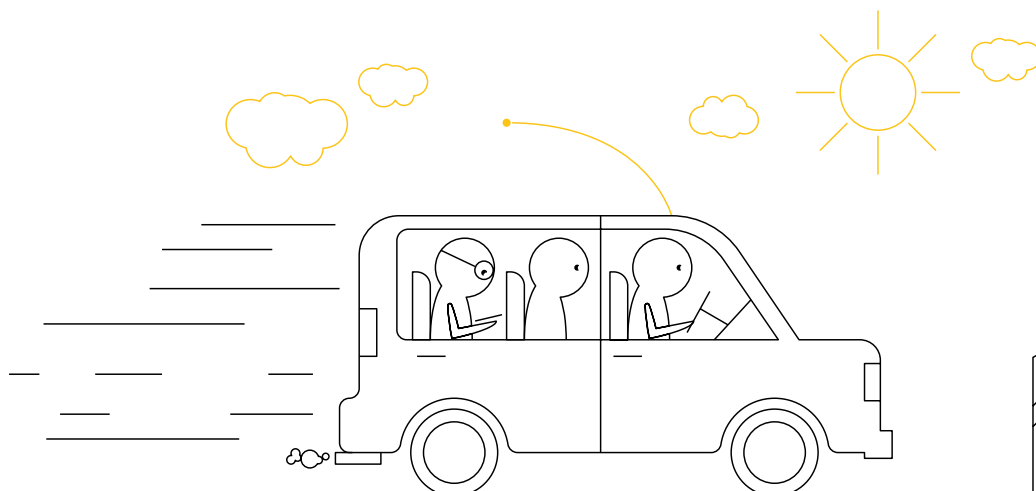
- Zaletą escape roomów jest możliwość tworzenia w zasadzie dowolnych scenariuszy i fabuł. Na rynku znajdziemy tak na dobrą sprawę wszystko poczynając od tematów przygodowych, kryminalnych, przez historyczne, science fiction po te rodem z horrorów. Tego typu pokoje mają jednak zawsze wspólny element – są nastawione na interakcję w grupie. Aby rozwiązać wszystkie zadania i wydostać się z pomieszczenia grupa musi podzielić się zadaniami, ściśle ze sobą współpracować i pomagać sobie nawzajem. Zresztą, wiele pokoi posiada „przeszkody”, których pokonanie możliwe jest tylko i wyłącznie poprzez współdziałanie kilku osób naraz.
- Wraz z pojawianiem się w Polsce kolejnych pokoi ucieczki wielu gości, którzy na co dzień zajmują się rekrutacją, head huntingiem czy budowaniem zespołów doszło do wniosku, że może to być narzędzie pomocne w ich pracy. Firmy od dawna poszukiwały czegoś nowego, co z jednej strony dostarczy pracownikom rozrywki, a z drugiej strony powie wiele o cechach pracowników czy całych zespołów. Rekrutacja w escape roomach nie jest jeszcze powszechna i dla wszystkich oczywista, ale stopniowo zdobywa coraz więcej zwolenników.
- W listopadzie 2017 roku ING Bank Śląski odebrał nagrodę główną w kategorii „Innowacja w rekrutacji – candidate interaction” w konkursie Siła Przyciągania. Bank doceniono za wykorzystanie innowacyjnego i niestandardowego narzędzia rekrutacji – Escape Room.
- Escape Roomy dają możliwość obserwowania kandydata w działaniu, a jemu samemu – wspaniałą zabawę. Możemy zaobserwować zachowania kandydata związane z Pomarańczowym Kodem obowiązującym w ING. Menedżer ma możliwość podjęcia decyzji o zaproszeniu stażysty do zespołu bazując na tym, jak poradził sobie z zadaniami, współpracą w grupie, presją czasu etc. Escape Room okazał się na tyle efektywny, że jest stałym elementem procesu rekrutacji w ramach Stażu z Lwem – powiedziała Anna Kęsik, Dyrektor Centrum ds. Doświadczeń Kandydatów i Pracowników w ING Banku Śląskim.

Edukacja

- „Grudzień 1918 roku, Wielkopolska znajduje się w ogniu powstania. Waszym celem jest wsparcie lokalnego oddziału w celu zdobycia broni, nim ta zostanie wywieziona z miasta.” - to scenariusz escape roomu, który swoją fabułę opartą ma na historii i jest zlokalizowany w Muzeum Regionalnym w Kościanie. Podobne pokoje ma również Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie w woj. zachodniopomorskim, czy IPN, który w Warszawie stworzył pokój, w którym uczestnicy znajdują się nagle w Polsce z drugiej połowy lat 40. XX w. Mają stworzyć oddział antykomunistycznej partyzantki, którego zadaniem będzie odbicie z rąk bezpieki więźnia o pseudonimie Orlicz.
- Kontekst historyczny jest najpopularniejszym wśród fabuł escape roomów, które można wykorzystać do celów edukacyjnych, jednak zdecydowanie nie jedynym. Escape roomy zanurzają uczestników w środowisku, w którym faktycznie stają się bohaterami akcji i muszą współpracować, aby osiągnąć swój cel. Natura escape roomów eliminuje pewne przeszkody w nauce, pomaga zaangażować się w tematykę, zrozumieć ją, wziąć w niej udział i mieć realny wpływ na przebieg zdarzeń.
- Escape roomy mogą być bardzo skuteczne w edukacji ze względu na ich zdolność dostosowywania się do każdego przedmiotu. Literatura XX wieku? Psychologia stojąca za przestępcami? Eksperymenty fizyczne? Nie ma problemu. Ograniczeniem jest wyłącznie pomysłowość, a escape roomów o różnym charakterze w Polsce jest prawie 1000. - Nauczyciele w krajach, w których jest to popularniejsze narzędzie zauważyli (USA, Szwecja, Norwegia), że po wizytach w pokojach ucieczki wśród uczniów znacznie wzrasta chęć zdobywania wiedzy i zaangażowanie do nauki. Nawet wśród tych, którzy wcześniej nie chcieli w niczym uczestniczyć. W ten sposób, bez względu na tematykę, ćwiczy się też krytyczne myślenie, umiejętność analizowania czy podejmowania szybkich i trafnych decyzji.

Turystyka

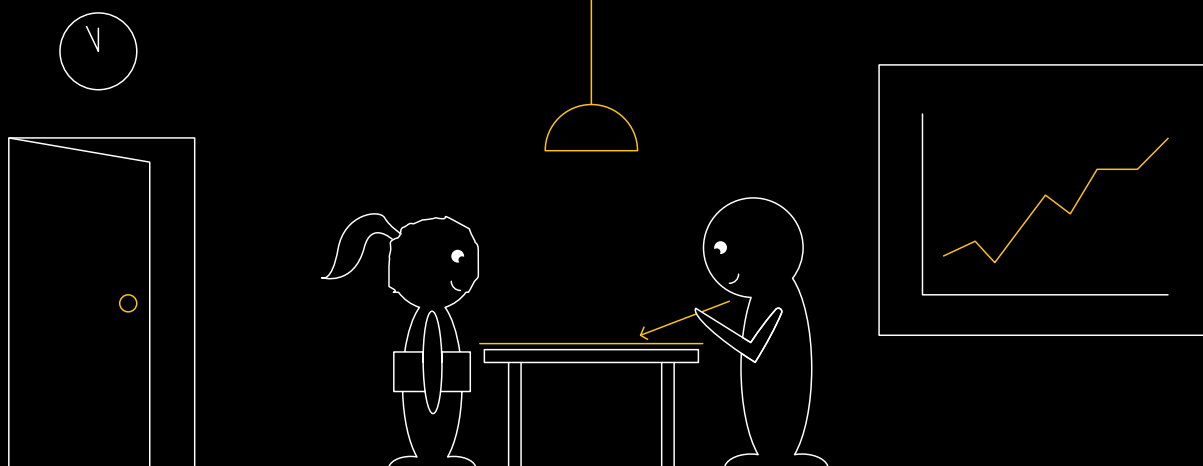
- W przypadku miast takich, jak Los Angeles czy Budapeszt to według serwisu TripAdvisor jedne z najbardziej popularnych form miejscowej rozrywki. Trend ten dociera też do Polski i jest coraz aktywniej wykorzystywany w turystyce.
- Escape roomy z punktu widzenia turysty mają bardzo ważną zaletę. Po przez zabawę osadzoną w konkretnym kontekście i realiach pozwalają poczuć na własnej skórze klimat miejsca, historii i czasu, do którego nawiązują. „Komnata Tajemnic była pewnego rodzaju rozrywką, zaprojektowaną przez Hrabiego Franciszka Huberta Tiele-Wincklera w XIX wieku dla jego licznie przybywających na zamek gości. Dnia dzisiejszego zostaje przywrócona dla potomnych na podstawie szczątkowych informacji odnalezionych w archiwach Zamku Mosznej i w ludowych legendach" - tak organizatorzy zachęcają do wizyty w zamku w Mosznej w woj. opolskim. Poza zwiedzaniem czy robieniem zdjęć goście mogą doświadczyć atmosfery zamku z czasów jego świetności. Przykładów pokoiów nastawionych na turystów jest jednak dużo więcej. Mają też one bardzo zróżnicowany charakter.
- Escape room „Tajemnica Sztolni Czarnej” w Złotym Stoku w Kotlinie Kłodzkiej zaprasza do podziemi. Uczestnicy gry muszą zejść do dawnej kopalni złota i poruszać się po tylko częściowo udostępnionym zwiedzającym chodniku kopalnianym. Razem ze swoją drużyną wcielają się w rolę saperów, których zadaniem jest rozminowanie ładunków, rozmieszczonych przez byłych włodarzy ziemi Dolnego Śląska, a na koniec wydostać się z kopalni.
- Pierwszy escape room we Wrocławiu, to przy okazji pierwszy pokój w Polsce, dlatego od razu zainteresowaliśmy się tą formą rozrywki. Miasta są dość mocno nastawione na „turystów weekendowych”, którzy w krótkim czasie chcą jak najwięcej zobaczyć i doświadczyć. Escape roomy zaś to świetne połączenie zabawy z edukacją, nierzadko na temat naszego miasta. Staramy się więc pomagać ruchowi escaperoomowemu, jak możemy. Funkcjonują u nas 64 tego typu pokoje, a to już bardzo bogata oferta i możliwości – tłumaczy Ewelina Bartoszevska-Kman z Miasta Wrocław.

Wypowiedzi ludzi z branży

Escape roomy rozwijają się bardzo szybko w zasadzie w każdym kraju, w którym się pojawiły - są atrakcyjną odpowiedzią na rosnącą potrzebę angażowania się w fabułę, bezpośredniej interakcji z innymi oraz bycia "offline". Jednakże każdy z rynków ma swoją własną specyfikę, charakter. Jedne są bardziej nastawione na płynność rozgrywki i ciągłe angażowanie uczestników w grę, inne na jakość zagadek i poziom trudności, jeszcze inne na efektywność scenografii, zaawansowanie technologiczne i wrażenia estetyczne.

Aby lepiej zobrazować te tendencje poprosiliśmy przedstawicieli branży escaperoomowej z USA, Holandii, Ukrainy oraz Polski o ich opinie na temat obecnego stanu oraz przyszłości oferty tzw. pokoi ucieczki.

Przyszłość rynku oczami właściciela największej sieci pokoi w Polsce

Antoni Bednarz
ExitRoom

Obserwujemy pewne ustabilizowanie rynku na poziomie 900-1000 scenariuszy w skali Polski i ta wartość dla ogółu nie zmienia się od ponad pół roku. Oczywiście cały czas powstają nowe - kompensują one te upadające, nierentowne czy zwyczajnie zastępują te starsze, bardziej wyeksploatowane. W perspektywie 5-10 lat jestem przekonany o utrzymaniu się na rynku firm wpisujących się w przynajmniej jedną z trzech kategorii:

- 1) wysokie miejsce scenariusza w rankingu lockme.pl
- 2) centralne miejsce firmy na mapie miasta (lokalizacja)
- 3) wyrobiona marka firmy

Nie przewiduję z kolei wzrostu liczby pokoi powyżej 1200, a w skali długoterminowej prognozuję korektę do poziomu ok. 800 - po wyczerpaniu się klientów potocznie określanych jako "pierzszaki". Perspektywa 5 lat jest tutaj jak najbardziej realna.

Rentowność pokoi będzie maleć ze względu na rosnące budżety, na czym skorzystają klienci - przy cenach biletów uśredniając o 50% wyższych od pokoi pierwszej generacji - otrzymywać będą kilkakrotnie lepszą usługę (pokoje rozbudowane pod względem dekoracyjnym, technologicznym, fabularnym i "efekciarskim").

Jak polski rynek escape roomów wypada w porównaniu do Stanów Zjednoczonych?

David & Lisa Spira
RoomEscapeArtist.com

I truly enjoyed playing escape rooms in Wrocław, Poland. One of my favorite parts of visiting a different country's escape rooms is observing the similarities and differences in the games.

The biggest difference that I saw in Poland was economic. Escape Rooms in Poland cost considerably less money than they do in United States or in any other country that I have visited.

Polish escape rooms cost approximately 150 Zloty, +/- 50 Zloty per team.

In US Dollars, that's roughly \$41 +/- \$13 per team.

In the United States and the other European cities that I've visited, it is normal to spend \$20 – 45 per player.

Speaking as a traveler, Polish escape rooms are one of the best bargains that I have found. This significant shift in price fundamentally changes the economics of escape rooms. Polish designers spend a lot less money on their game-builds because the games earn less money in return. Many games make up for the lower investment with extra ingenuity and creativity. Polish escape games generally focus less on set design, while maintaining strong puzzles and game flow.

The high end Polish escape rooms that I played would be strong games in any city that I've visited. I was particularly fond of the memorable moments in Piwnica Quest's Midnight Killer MK II. I'm eager to return to Poland and play many more escape rooms.

Przyszłość rynku oczami właściciela firmy produkującej podzespoły do escape roomów

Marcin Pleskacz
Escape Room Supplier

Elektronika w escape roomach zadomowiła się na stałe. Dzięki jej dostępności i łatwości użycia możemy wykorzystywać efekty specjalne występujące w filmach i przenosić graczy do innego wymiaru. Odpowiednie dobranie modułów elektronicznych i dobudowanie do nich dekoracji pozwala tworzyć niesamowite zagadki bez posiadania specjalistycznej wiedzy elektronicznej. Często współpracujemy z naszymi klientami w taki sposób, że oni przesyłają do nas swoje pomysły na zagadki, dobieramy do nich odpowiednie moduły i klienci sami tworzą zagadki jak np. z klocków Lego (nasza współpraca z klientami często opiera się na ich indywidualnych pomysłach). Od idei do stworzenia zagadki dzieli nas jeden krok, który polega na dobraniu modułów elektronicznych do klocków Lego oraz złożeniu komponentów w pełni działającą całość.

Partnerów biznesowych posiadamy na wszystkich kontynentach. Podczas kontaktów z naszymi klientami ze Stanów Zjednoczonych zauważyliśmy wiele różnic w rozwoju rynku escape roomów w porównaniu do Europy. W USA wszystko musi posiadać hollywoodzki wygląd, więc poprawnie prowadzony "flow" zagadek spychany jest na drugi tor, a naszym zdaniem to on odpowiada za zadowolenie graczy. Nic nie jest w stanie zastąpić satysfakcji z rozwiązania zagadek tym bardziej, jeżeli nagradzani jesteśmy doskonałymi efektami. Większość właścicieli escape roomów decyduje się na zakup sprawdzonych rozwiązań oraz skupia się na podstawowej działalności związanej z prowadzeniem pokoi.

Widzimy trend dążący do redukcji ilości osób zaangażowanych w obsługę pokoju. Zdalne zarządzanie pokojem, rozwiązywanie zagadek bez potrzeby wchodzenia do pokoju czy możliwość oderwania mistrzów gry od kamer to tylko wybrane aspekty przyszłości. Co dalej? Autonomiczne, samosterujące się pokoje i elektronika wspierająca właścicieli w prowadzeniu biznesu.

*flow - słowo, którym ludzie opisują swój stan umysłu, kiedy są całkowicie skupieni podczas danego zadania, które wykonywane jest dla czystej przyjemności z samej tej aktywności. //Wikipedia [https://pl.wikipedia.org/wiki/Przep%C5%82yw_\(psychologia\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Przep%C5%82yw_(psychologia))

Jak polski rynek wypada w porównaniu z Holandią i Ukrainą?

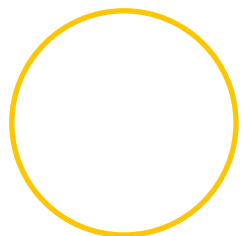

Yurek i Romek
Piwnica Quest

Na Ukrainie budowa pokoi jest zdecydowanie tańsza, niż w Polsce ze względu na tańszą siłę roboczą, materiały i niższy czynsz. Sam rynek jest bardzo porównywalny do polskiego, gdyż jest dużo pokoi starszych generacji, ale z nimi kontrastuje rosnąca ilość pokoi, które są na bardzo wysokim poziomie technologicznym, mają dokładnie przemyślane rekwizyty, fabułę, pomieszczenia w samym escape roomie i płynność gry. Cena pojedynczej rozgrywki bywa bardzo zróżnicowana - w niektórych miastach możemy zagrać już od 50 złotych za grupę, ale w większości wypadków ta cena będzie jednak na poziomie 100-140 złotych za grupę 4-5 osób.

Co do rynku holenderskiego - tutaj ceny budowy pokoi są zdecydowanie wyższe, niż w Polsce. Podobnie stawki za grę w tych pokojach. Jednak ze wszystkich odwiedzonych przez nas pokoi w Holandii tylko jakieś 10% z nich nie było wart swojej ceny i były na niskim poziomie. Jeżeli w przypadku Polski i Ukrainy właściciele escape roomów stawiają w większości na zagadki i jest sporo trudnych pokoi, które stanowią nie lada wyzwanie dla graczy, to rynek holenderski daje nam bardziej przepiękne pokoje z dokładnie przemyślaną muzyką, przejściami i rozwojem gry. Krótko nazwałbym je bardziej teatralnymi, a same zagadki nie stwarzają większego problemu i przez to gra zazwyczaj idzie bardzo płynnie. Obecnie zdecydowanym faworytem dla nas jest firma Escape Challenge - ich pokoje są naprawdę wybitne i aż chce się do nich wracać. W Holandii zagramy od około 80 Euro do 150 Euro, ale w większości przypadków pokoje są naprawdę warte swojej ceny.

Przyszłość branży oczami właściciela sieci franczyzowej

Karol Skraba
Let Me Out

Rynek Escape Room w Polsce rozwija się bardzo dynamicznie, powstaje wiele nowych firm, które oferują naprawdę dobrze przygotowane pokoje. Widać znaczący wzrost zainteresowania tego typu rozrywką. Myślę, że w przeciągu kilku lat escape roomy na stałe zagoszczą w preferencjach spędzania wolnego czasu przez Polaków obok takich miejsc, jak kina, kręgle itp.

Jeśli chodzi o Let Me Out zauważamy wzrost zainteresowania przystąpieniem do naszej sieci franczyzowej podmiotów, które już prowadzą od jakiegoś czasu tego typu rozrywkę i szukają możliwości rozwoju pod rozpoznawalną marką. Planujemy nadal poszerzać naszą sieć o kolejne punkty w Polsce, ale skupiamy się mocno nad rozwojem poza granicami kraju.

Przyszłość rynku oczami właściciela najlepszego pokoju w Polsce według rankingu Lockme.pl

(na luty 2018)

Filip Mroczek
Wyjście Awaryjne

Fenomen escape roomów ma obecnie wymiar globalny. Jest to najszybciej rozwijająca się branża z dziedziny rozrywki w historii człowieka. Z każdym miesiącem produkuje się dziesiątki pokoi w skali kraju. Pomimo tak optymistycznych wyników często słyszy się, że escape roomy skończą się tak samo szybko, jak się zaczęły, bowiem "jest to tylko chwilowa moda". To mylne założenie.

W ten sam sposób teatr powinien zostać lata temu wyparty przez kino i telewizję, a gry planszowe zostałyby zmiecione przez swoje komputerowe odpowiedniki. Tak się przecież nie stało, jest wręcz odwrotnie!

Oczywistym jest fakt, że przerośnięty dziś rynek escape roomów skurczy się diametralnie, a na horyzoncie pozostaną te firmy i ci twórcy, którzy będą potrafili dostosować rozmiar swoich inwestycji do stale obniżającego się wolumenu graczy chcących skorzystać z tego rodzaju rozrywki w danym miesiącu. Głównym czynnikiem będzie tu odpowiednio skrojona jakość produktu ukierunkowana na immersję i przeżycia graczy przy zachowanym niskim koszcie budowy całego pokoju. Poza tym zagrożeniem dla obecnych i przyszłych firm tworzących pokoje zagadek są znacznie większe zagraniczne marki działające w tej branży - np. rosyjskie oraz jeszcze nie do końca odkryta rozrywka "przyszłości" oparta głównie o VR i AR.

Magia kryjąca się za escape roomami daje jednak pewność, że nawet za 20 lat nasze dzieci wspólnie ze znajomymi i rodziną będą nadal emocjonować się rozwiązywaniem zagadki i odkrywaniem kolejnych tajemnic.

Przyszłość branży oczami twórców serwisu Lockme.pl

Kuba i Bartek
Lockme.pl

Choć poprzednie lata wskazywały na geometryczny wzrost ilości escape roomów, nie ma co się oszukiwać, że tak pozostanie. Branża dorasta, a obecne na rynku firmy coraz bardziej profesjonalnie podchodzą do tematu. Przyszłość nie będzie określona przez ilość pokoi, ale poprzez ich jakość. Zaczniemy obserwować trend zamykania pokoi i firm, oferujących rozrywkę słabszej jakości, a te funkcjonujące będą stopniowo podnosić poziom, aby sprostać coraz wyższym oczekiwaniom klientów. Te blisko 4 lata branży w Polsce to stopniowe przejście od hobbystycznego podejścia społeczności zapaleńców do bardzo prężnego biznesu, w którym właściciele pokoi muszą się teraz odnaleźć.

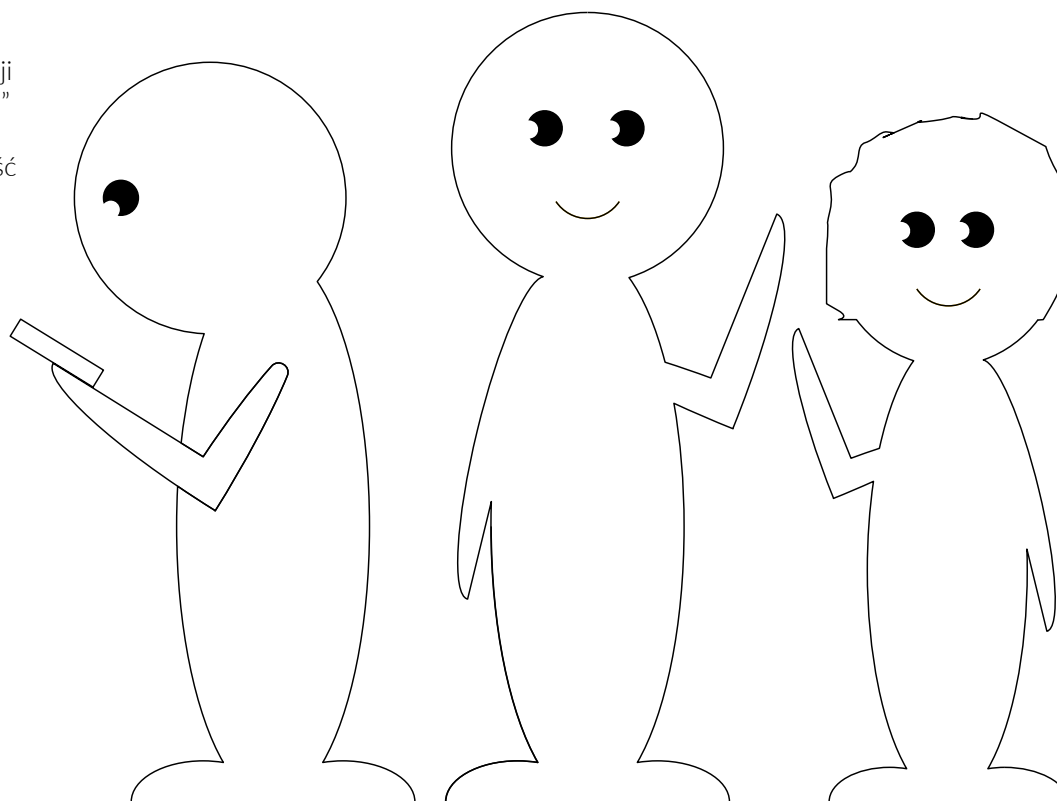
To jednak nie znaczy, że będą musieli odkrywać na nowo wszystko, co konkurencja badała od kilku lat. Razem z rozwojem escape roomów rozwija się też wachlarz usług dodatkowych - powstały firmy, które zajmują się scenariuszami, elementami wystroju, czy komponentami elektronicznymi właśnie pod escape roomy. Wymyślanie i realizacja wszystkiego we własnym zakresie nie jest już jedyną drogą do sukcesu - można wesprzeć się o cały ekosystem zbudowany wokół pokoi zagadek.

Co to będzie oznaczać dla klienta? Przede wszystkim stale podwyższającą się jakość. Ta forma rozrywki coraz mocniej utarła się w świadomości odbiorców, przez co coraz częściej będziemy słyszeć o wycieczce do escape roomu, zamiast do kina. Możliwość bezpośredniego uczestnictwa w rozgrywanej historii to jeden z podstawowych atutów escape roomów podnoszonych przez graczy, którzy odwiedzają topowe pokoje. Te doświadczenia będą dostępne dla coraz większej ilości osób.

Podsumowanie

Branża cały czas ewoluuje. Ograniczona jest wyłącznie ludzką kreatywnością oraz budżetami, które stale rosną. Można więc spodziewać się dalszego wzrostu ilości pokoi, ich zróżnicowania, zaawansowania technologicznego czy scenograficznego. Dochodzi coraz więcej elementów (aktorzy albo wykorzystywanie do rozgrywki VR) oraz zastosowań (pokoje mobilne, marketing, product placement). Escape roomy chyba na stałe zagościły już w przestrzeni miejskiej (ale nie tylko), mogą być sposobem na zagospodarowanie nieużytków, są w stanie być dodatkowym magnesem dla turystów, stały się już też regularnie stosowanym narzędziem HR (do integracji, ale coraz częściej assessment center czy rekrutacji).

Ich potencjał dostrzeżony został przez duże korporacje i marki, jak Sony Pictures Entertainment, które stworzyło escape room na potrzeby promocji nowego Jumanji, czy ING Bank Śląski, który wykorzystuje „pokoje ucieczki” do rekrutacji. Przyjmuje się też, że escape roomy będą coraz większą konkurencją dla kin czy teatrów dając gościom wyjątkowy element – możliwość bezpośredniego uczestnictwa, odczuwania i wpływu na akcję. Zachęcamy do śledzenia tej dyscypliny – gdyż z całą pewnością nie raz zaskoczy nas ona swoimi rozwiązaniami, pomysłami i ekspansją.

Kontakt

Jakub Witośławski

e-mail: j.witoslawski@lockme.pl

